

Список використаних джерел

1. Бріжата І. А., Грицай С. М. Медико-біологічна підготовка фахівців фізичної культури і спорту: монографія. Суми : СВС Панасенко І.М. 160 с.
2. Свінцицька Н. Л. Шляхи підвищення ефективності навчального процесу з анатомії людини. *Вісник проблем біології і медицини*, 2014, № 3(2), С. 101–105.
3. Ковальчук О. І., Бондаренко М. П., Охрей А. Г., Прибитько І. Ю., Решетнік Є. М. Особливості використання імерсивних технологій при вивченні дисципліни «Анатомія людини». *Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції/За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. Полтава: Астроя, 2020.194 с.*
4. Хмара Т. В., Хмара А. Б. Використання мнемотехнічних прийомів при викладанні анатомії людини. *Український журнал медицини, біології та спорту*, 2022, № 7(2), С. 220–230.

Олена СОГОКОНЬ

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТИ

У сучасній системі освіти в Україні постала гостра необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до професійної мобільності, що в свою чергу, вимагає модернізації вищої фізкультурної освіти і направлення її на підготовку високопрофесійних фахівців з високим розвитком теоретичних знань, практичних умінь та навичок, що відповідають науково-технічному прогресу. Основне завдання інтеграції в умовах нової парадигми вищої освіти полягає в тому, щоб вона стала ефективним інструментом професійної діяльності, забезпечуючи відповідність вимогам до конкурентоспроможних фахівців фізичної культури. Професійна мобільність фахівця фізичної культури – це здатність адаптуватися до змін у спортивному середовищі, постійно вдосконалюватися та розвиватися, а також бути готовим до нових викликів професії.

В освітній парадигмі розвитку фізкультурної освіти сучасний заклад вищої освіти, повинен враховувати, що становлення конкурентоспроможної особистості можливе лише за умови формування в неї професійної мобільності, яка припускає володіння системою узагальнених професійних засобів, їх ефективне застосування для виконання завдань у суміжних галузях і порівняно нескладний перехід від однієї діяльності до іншої [1, с. 78].

Аналіз сучасної літератури доводить, що проблема мобільності привертає увагу сучасних науковців та дослідників. Цей феномен є предметом вивчення різних наук: економіки, філософії, соціології, педагогіки, психології тощо. У педагогічній науці підготовку професійно мобільних фахівців різних галузей знаходимо в дослідженнях Л. Амірової, Л. Вороновської, Є. Іванченко, Н. Кожемякіної, Л. Сушенцевої. Проаналізувавши дослідження сучасних вчених Н. Волянюк, Н. Василенко, І. Квасниця, С. Криштанович, Є. Приступа, Л. Сущенко, А. Сватъєв, Є. Павлюк, які розглядають різні аспекти підготовки майбутніх фахівців сфери фізичної культури та спорту, ми дійшли висновку, що поза увагою залишається проблема формування моделі професійної мобільності фахівців галузі фізичної культури та спорту у закладах вищої освіти.

Формування професійної мобільності у майбутніх фахівців – одне з ключових завдань закладів вищої освіти фізкультурного профілю. Модель формування професійної мобільності фахівця фізичної культури (тренера) можна представити як багаторівневу систему, що включає такі компоненти:

1. цільовий компонент: визначення бажаного результату – професійно мобільний тренер, здатний до саморозвитку, інновацій та ефективної роботи в динамічному середовищі;
2. змістовний компонент: визначення змісту освітньої програми, який включає теоретичні знання, практичні навички та особистісні якості, необхідні для розвитку професійної мобільності;
3. процесуальний компонент: опис послідовності навчальних дій, методів і засобів, які використовуються для досягнення поставленої мети;
4. оціночний компонент: розробка системи оцінювання рівня сформованості професійної мобільності.

Визначимо ключові етапи формування професійної мобільності фахівця:

- діагностика початкового рівня, що включає оцінку початкових знань, умінь і навичок студентів, виявлення їхніх сильних і слабких сторін;
- створення освітнього середовища, що стимулює розвиток мобільності;
- сучасні навчальні програми, де застосовується модульний підхід, можливість вибору індивідуальних траєкторій навчання;
- акцент на практичній підготовці, що включає стажування у спортивних організаціях, участь у спортивних заходах, розробка власних тренувальних програм;
- використання сучасних технологій: застосування комп'ютерних програм, онлайн-платформ, мобільних додатків для навчання;
- співпраця з професіоналами, тобто залучення до навчального процесу досвідчених тренерів, фахівців галузі фізичної культури та спорту, спортивних психологів, менеджерів.

Особливу увагу приділяємо розвитку особистісних якостей сучасного фахівця фізичної культури:

1. лідерські якості: здатність приймати рішення, брати відповідальність, мотивувати інших.

2. креативність: здатність до генерації нових ідей, нестандартного мислення.

3. самостійність: здатність до самоорганізації, самоконтролю, саморозвитку.

4. постійна оцінка та корекція: систематична оцінка прогресу здобувачів вищої освіти, внесення необхідних коректив у навчальний процес.

5. Ми визначили методи і засоби формування професійної мобільності:

- лекції, практичні заняття, семінари: передача теоретичних знань і практичних навичок;

- проектна діяльність: розробка і реалізація власних проектів, пов'язаних з тренувальним процесом;

- моделювання професійних ситуацій: розв'язання кейсів, рольові ігри;

- виробнича педагогічна практика: практична робота в спортивних клубах, центрах фізичної культури;

- науково-дослідна діяльність: проведення досліджень, написання наукових робіт;

- співпраця з досвідченими тренерами;

- онлайн-навчання, що включає використання інтернет-ресурсів, платформ для дистанційного навчання.

При оновленій методиці підготовки фахівців фізичної культури ми отримуємо:

1. фахівців, готових до самостійної професійної діяльності.

2. здатність до постійного професійного зростання.

3. інноваційний підхід до тренувального процесу.

4. гнучкість і адаптивність до змін у спортивному середовищі.

5. здатність до ефективної комунікації і співпраці.

Отже, формування професійної мобільності майбутніх фахівців фізичної культури в умовах інтеграції освіти – це тривалий і комплексний процес, який вимагає спільних зусиль викладачів, студентів, спортивних організацій та держави. На нашу думку, важливо розуміти, що ефективність розвитку компетенцій, буде залежить від індивідуальних особливостей фахівця фізичної культури, його мотивації та бажання вчитися. Комбінуючи різні методики, можна створити індивідуальну траєкторію розвитку, яка відповідатиме конкретним потребам і цілям.

Список використаних джерел

1. Квасниця І. М. Формування професійної мобільності майбутніх тренерів-викладачів з виду спорту у закладах вищої освіти : дис. ...д-ра філософ. : 011; 01 / Квасниця Ірина Миколаївна. Хмельницький. 2021. 315 с.
2. Квасниця О. М., Квасниця І. М., Флерчук В. В. Формування професійної мобільності майбутнього фахівця сфери фізичної культури і спорту під час проходження практики. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*, (3 (148)). 2022. С. 56–61.
3. Приступа Є., Криштанович С. Професійна мобільність майбутніх учителів фізичної культури як умова конкурентоздатності щодо надання освітніх послуг. *Освітні обрії*. № 2 (51), 2020. С. 105109.

Артур ГОБОЗАШВІЛІ

ПЕДАГОГІКА МИРУ В ЧАСИ ВІЙНИ: ДОСВІД ЯНУША КОРЧАКА ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Педагогіка миру – це концепція, яка знаходить особливу актуальність у часи суспільних потрясінь, зокрема під час війни, коли найбільш уразливою категорією стають діти. Вони відчувають на собі наслідки конфліктів, втрачаючи відчуття безпеки, стабільності та нормальності. Саме в такі моменти постає питання: як виховувати дітей у дусі людяності, поваги та віри в краще майбутнє, попри хаос і страждання довкола?

Видатний педагог Януш Корчак ще на початку ХХ століття заклав основи гуманістичного підходу до виховання, який залишається актуальним і сьогодні. Його педагогіка, заснована на повазі до прав дитини, визнанні її гідності та емоцій, пропонує універсальні принципи для виховання дітей навіть у найскладніших умовах. Практичний досвід Я. Корчака, здобутий у роботі з дітьми в притулках та Варшавському гетто, є свідченням того, що навіть у часи війни можливо створити для дитини простір захисту, довіри та підтримки.

Сучасний світ, особливо в контексті війни в Україні, потребує повернення до цих принципів. Забезпечення безпечного середовища для дітей, збереження доступу до освіти та виховання культури миру – це не лише виклик, а й важливий крок до формування відповідального та гуманного покоління. Досвід Януша Корчака є неоціненним у розумінні того, як саме слід будувати виховний процес у кризові часи, аби зберегти людяність і плекати надію на краще майбутнє.

Януш Корчак – польський лікар, педагог, письменник, публіцист, громадський діяч єврейського походження, офіцер російської та польської армій.